

קול קורא לכנס ה-20 של הארגון הישראלי להיסטוריה ומשפט

הכנס השנתי ה-20 של הארגון הישראלי להיסטוריה ומשפט ייערך ביום שלישי, 29/10/2024 ביד ברצבי בירושלים. ועדת ההיגוי של הכנס שמחה להזמין חוקרות וחוקרים מכל תחומי הדעת להגיש הצעות למושבים מלאים ולהרצאות הכנס בתמה של "משפט בעתות חירום ומלחמה".

כמו כן, וכמדי שנה, ניתן גם להציע מחקרים ומושבים בנושאים אחרים הקשורים לשילוב של היבטים וניתוח היסטורי בלימודי משפט.

השנה בצוק העיתים ומלחמת חרבות ברזל יעמוד הכנס בסימן התמודדותו של המשפט עם האתגרים השונים שמתעוררים בעתות חירום ומלחמה. טבח השבעה באוקטובר והמלחמה השפיעו על החברה הישראלית בכללה, על הקהילייה הבינלאומית וגם על האקדמיה בארץ ובעולם, הן ברמת השיח והן ברמת ההתנהלות היומיומית בחיים בקמפוסים. מתיחויות והשפעות עקב מציאות זו זכו להתדיינויות וביטויים משפטיים בזירות שונות: בקונגרס בארצות הברית, באו"ם ובמרחבים ציבוריים אחרים בארץ ובעולם.

מלחמה אינה זרה לעולם המשפט, הן במישור העולמי והן במישור הישראלי. עתות חירום ומלחמה גרמו לא אחת לשינויים במשטר המשפטי, למשל בחקיקת חוקים חדשים שתאמו את תפיסת המשטר בעתות אלו או בחקיקת חוקי חירום שנדרשים לשם התנהלות בחירום ובמלחמה. השפעות אלו לא פסחו גם על ישראל. מצב חירום קיים בישראל מיום הקמתה, ולצד זאת בעתות חירום ומלחמה נוספו תקנות חירום ספציפיות כגון במלחמת ששת הימים, מלחמת יום הכיפורים ומלחמת חרבות ברזל, ובעתות משבר אחרות דוגמת תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה).

עתות חירום השפיעו ומשפיעות בחזיתות היסטוריות-משפטיות מגוונות על התדיינויות בבתי המשפט בענפי המשפט השונים בזירה הבינלאומית והלאומית-מקומית, על יחסים במשפחה, על תנאי כליאה של אסירים, על מצב כלכלי והתדיינויות הנובעות ממנו ועוד. למשל במשפט הבינלאומי – בהגשת תביעות בטריבונאלים כנגד מדינות ואישים בעלי-תפקידים; בעולמות המשפט הציבורי – התנגשותן של זכויות יסוד, כגון זכות ההפגנה, אלא מול החובה לשמור על הסדר הציבורי בימי מגפה או בימי מלחמה. השפעות אלו ניכרות גם למשל בעולמות המשפט הפרטי, כגון בשאלה האם מלחמה יכולה להוות בסיס לטענה של סיכול חוזה?

כמו כל תופעה אנושית ותרבותית אחרת, ניכר כי המשפט מגיב למלחמה, לוחמה ומצבי חירום ומשבר, ואילו אלה מתכתבים עם המשפט בחזרה ומושפעים בצורה זו או אחרת. על כל אלה ועוד נבקש לדון במסגרת הכנס הקרוב שיוכל לשמש לבמה להעלאה ולליבון של שאלות ודילמות הדנות במצבי חירום בראי המשפט על מימדיו ועולמותיו השונים: הן ביחס לתופעה (מלחמה ומצבי חירום) כשלעצמה, הן ביחס לשיח על אודותיה בראי המשפט, והן בשיח על אודות השיח.

על רקע המלחמה הנוכחית וביטוייה במשפט צפות מחדש שאלות ביחס לחקר ההיסטוריה בהקשרים אלו, כמו גם בנוגע לכוחו של הבירור ההיסטורי-משפטי ושל העוסקים/ות בו, לתרום לבירורן של מחלוקות עכשוויות. הכנס מהווה אם כן הזמנה לבחון היסטורית סוגיות משפטיות בעתות חירום ומלחמה, מוסדות משפטיים, אירועים ודמויות שונות בישראל ומחוצה לה בזירות משפטיות שונות לאורך תקופות שונות, ובכלל זה שאלת יחסו של המשפט הישראלי למשפט שנהג בארץ לפני הקמת המדינה; שינויים בדוקטרינות משפטיות בעולם ובישראל בעתות אלו או בעקבותיהן; מעמדן של זכויות חוקתיות בעתות אלה; התייחסות משפטית לאזרחים באזורי מלחמה, מפונים מכוח ומרצון, שבויים וחטופים; ההיסטוריוגרפיה של עתות חירום בראי ניתוח וחקר המשפט בישראל ובעולם ועוד.

הנחיות טכניות:

הגשת הצעות למושבים ולהצאות: ועדת ההיגוי תיתן עדיפות להצאות העוסקות בנושא הכנס שנבחר. בתוך כך, ובהתאם למסורת הארגון, ההזמנה פתוחה לחוקרים/ות, ותיקים/ות וצעירים/ות כאחד וכן תלמידים/ות מחקר, מתחומי דעת שונים (ובכלל זאת מדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים) להציע הצאות העוסקות במשפט והיסטוריה ושאינן בהכרח קשורות לנושא המרכזי של הכנס.

ניתן להגיש הצעות של מושבים מובנים או הצאות בודדות. באשר למושבים מובנים יש להגיש הצעות הכוללות שלוש-ארבע הצאות. הצעה למושב תכלול את שמות כל אחד/ת מהמשתתפים/ות (כולל יו"ר), תמה מרכזית למושב באורך של עד 250 מילים ותקצירי מאמרים באורך של עד 300 מילים כל אחד. ניתן לשלב במושב המוצע גם מגיבות ומגיבים. יש לצרף בבקשה ביוגרפיות אקדמיות קצרות (לא יותר מפסקה) של המשתתפים/ות.

באשר להצאות בודדות – יש להציע הצאה בודדת באמצעות מסירת תקציר באורך של עד 300 מילים, בצירוף ביוגרפיה אקדמית קצרה (לא יותר מפסקה).

הן באשר להגשת הצעות למושבים שלמים והן באשר להגשת הצעות להצאות בודדות יש לציין גם באנגלית את כותרת המושבים/ההצאות ואת שם המציגים/ות.

הגשת הצעות להשתתפות במושב "חדש על המדף": לאור מרכזיותם של ספרים במסגרת הדיסציפלינה של משפט והיסטוריה, נבקש לקיים גם במסגרת הכנס הבא מושב מיוחד (או פורמט אחר) שיוקדש להצגה ולדיון של המונוגרפיות שיצאו לאור בשנה האחרונה. אנו מזמינים/ות חוקרות וחוקרים אשר ספר פרי עטם יצא לאור מאז חודש מאי 2023, ואשר מעוניינים/ות שספריהם/ן יוצגו ויידונו במסגרת מושב זה, ליצור קשר עם הוועדה. במסגרת הפנייה, אנא הציגו בקצרה את נושא הספר ותרומתו, ושם של חוקרים/ות בתחום שעשויה לשמש כמגיבים/ות על הספר במסגרת המושב. הפנייה למגיבים/ות תיערך על ידי הוועדה לאחר קבלת ההצעה.

מועד ואופן ההגשה: המועד האחרון להגשת הצעות 30.6.2024; ההגשה היא באמצעות הדואר האלקטרוני: legalhistory2024@gmail.com

הגשת מועמדות לפרס המאמר המצטיין: במסגרת הכנס השנתי, יוכרז על המאמר הזוכה בפרס המאמר המצטיין בהיסטוריה של המשפט. המאמר יוצג על ידי המחבר/ת במושב מליאה. קול קורא להגשת מועמדות לפרס יפורסם בנפרד על ידי המכון למשפט והיסטוריה ע"ש קרן דיוד ברג.

ועדת ההיגוי מעודדת אתכם/ן להפיץ "קול קורא" זה ברשימות התפוצה שלכם/ן ולכלל המועמדי/ות.

ועדת ההיגוי:

יו"ר במשותף – עינבל בלאו (מימון), הקריה האקדמית אונו ועומר אלוני, הטכניון | אורנה אליגון-דר, המכללה האקדמית ספיר | שי ווזנר, אוניברסיטת תל אביב | מוחמד ותד, המכללה האקדמית רמת גן | האלה חורי בשאראת, הקריה האקדמית אונו | לוי יצחק קופר, אוניברסיטת בראילן | שני שניצר, אוניברסיטת תל אביב.